

K valorizaci důchodů proběhne veřejné jednání. Ústavní soud zveřejnil dosavadní stanoviska stran

23.11.2023 - Kamila Abbasi | Ústavní soud ČR

Ústavní soud dnes nařídil veřejné jednání v kauze valorizace důchodů (důchody I). Jednání proběhne dne 10. ledna 2024 a soud na něm vyslechné ministry i řadu odborníků. Plénum Ústavního soudu je přesvědčeno, že jednání pomůže objasnit okolnosti případu důležité pro jeho rozhodnutí.

Plénum Ústavního soudu se schází na pravidelných každotýdenních neveřejných poradách. Již čtyřikrát se návrhem k valorizaci důchodů zabývalo a diskutovalo o něm. Ústavní soud nyní dospěl k závěru, že by ústní jednání mohlo objasnit důležité okolnosti případu. Proto dnes k lednovému jednání mimo jiné předvolal jako svědky místopředsedu vlády a ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečku a ministra financí Zbyňka Stanjuru. Také si vyžádal stanovisko od Národní rozpočtové rady, odborného pracoviště CERGE-EI, České národní banky a Českého statistického úřadu. Stanoviska poslouží mimo jiné k posouzení námitky (ne)existence mimořádných okolností a hrozby značných hospodářských škod. Odborníci z těchto nezávislých institucí se jednání pravděpodobně také zúčastní. Ústavní soud zároveň vyzval účastníky řízení, aby soudu sdělili, zda budou navrhopat provedení dalších důkazů. Rozhodnutí o tom, zda a jaké důkazy budou provedeny, přísluší Ústavnímu soudu.

Průběh jednání vychází ze zákona o Ústavním soudu. Ústní jednání řídí předsedající, který je zároveň předsedou Ústavního soudu (Josef Baxa). Jednání zjednodušeně řečeno slouží ke slyšení stran, podobně jako před obecnými soudy. O ústním jednání se proto vyrozumívají účastníci řízení (jejich zástupci). Také na něm probíhá dokazování, například svědeckými výpověďmi, vyjádřeními státních orgánů nebo posudky. Jednání je ze zákona veřejné. Není však před Ústavním soudem pravidlem – ve většině případů soud ve svých rozhodnutích uvádí, že od jednání nebylo možno očekávat další objasnění věci, proto je nenařizoval. V minulosti proběhlo ústní jednání například ve věci *data retention* (tisková zpráva přístupná [zde](#)).

Jednání se budou moci účastnit média i široká veřejnost. Po novinářích bude soud vyžadovat akreditaci. Bližší informace budou zveřejněny na stránkách Ústavního soudu dne 3. ledna 2024.

Řízení je vedeno pod spisovou značkou Pl. ÚS 30/23, soudcem zpravodajem je Jan Svatoň. Řízení bylo zahájeno na návrh skupiny 71 poslanců, za které jedná poslankyně Alena Schillerová. Poslanci návrh odůvodnili protiústavností právní úpravy kvůli nepřípustné zpětné účinnosti schválených zákonů. Snížení mimořádné valorizace bylo podle nich retroaktivní a nabežovalo očekávání zvýšení důchodů (zejména u příjemců). Poslanci rovněž zpochybňují způsob projednávání novely, které mělo proběhnout ve stavu legislativní nouze bez toho, že by byly pro takový postup splněny zákonné podmínky, a navíc s nepřípustným omezením parlamentní rozpravy. Na podporu svých tvrzení odkázali v návrhu na vyjádření různých uznávaných autorit (jako jsou prezident republiky nebo akademici v oboru ústavního práva). Požádali také Ústavní soud o přednostní projednávání svého návrhu.

Návrh skupiny poslanců zaslal Ústavní soud k vyjádření účastníkům řízení a vyžádal si repliku k nim.

V současné době proto již má soud k dispozici zákonem vyžadovaná písemná vyjádření obou komor Parlamentu a vlády, která se rozhodla vstoupit do řízení. Níže proto zveřejňuje veškeré písemné podklady:

<https://www.usoud.cz/aktualne/k-valorizaci-uchodu-probehne-verejne-jednani-ustavni-soud-zverejnil-dosavadni-stanoviska-stran>